

Schimbarea personalității este limitată de factorii biologici. Temperamentul se modifică foarte puțin în cursul vieții fiindcă este dependent de predispoziții. Flegmaticul, bunăoară, este hipotiroidian, iar colericul – hipertiroidian. Încetinirea flegmaticului este determinată de ritmul proceselor biochimice de asimilație și dezasimilație implicat în structura tipului de sistem nervos. Cercetări recente au permis formularea unor teorii care demonstrează că principalele calități ale caracterului sunt programate genetic. Rolul eredității în formarea aptitudinilor este unanim admis, atât de biologi și psihologi, cât și de pedagogi.

Pentru aceasta, prin depersonalizare nu avem în vedere schimbarea propriu zisă a însușirilor psihice ale persoanei ce structurează personalitatea, ci degradarea lor prin scoaterea unor idei și conduite de sub controlul conștientului și transferarea lor în planul subconștientului, consacrat, în mod normal, visului. Se știe că în subconștientul oniric personalitatea este în continuă schimbare. Aceeași persoană poate să viseze că este fricos sau curajos, pesimist sau optimist, introvertit sau extravertit etc.

De reținut că depersonalizarea prin crearea stărilor de somnambulism în cadrul ședințelor de hipnoză totală, hipnoză parțială și autohipnoză este posibilă numai la persoanele sugestibile hipnotizabile. Există indivizi imposibil de hipnotizat, indivizi predispuși ereditar la hipnotizare caracterizați printr-o sugestibilitate accentuată și indivizi la granița normalului, care adesea își creează stări de hipnoză parțială (autohipnoză) cu simptome halucinate.

În granițele normalului, sugestibilul este înzestrat cu tendința de a accepta spontan și total propunerile, solicitările, ideile altora. Datorită particularităților atenției sale și implicării afectivității, spiritul său critic este absent în prezența sugestionatorului.

Când sugestibilitatea este accentuată, ideile sugerate pătrund în subconștient (subconștientizare) datorită stabilității și intensității cu care ele sunt percepute. Persoanele cu sindrom nevrotic, de exemplu, care adesea acuză dureri și alte simptome de boli deși lipsește suportul organic, se înscriu în categoria sugestibililor hipnotizabili. Ei trăiesc atât de intens și stabil suferința descrisă sau percepută la un bolnav, încât ea se subconștientizează spontan. Ori de câte ori istericul povestește suferința sa, el re trăiește halucinant durerea respectivă ca și cum ar fi reală deoarece reintră în hipnoză parțială.

Sugestibilitatea se dezvoltă prin repetarea ritualelor de sugestionare desfășurate în cadrul cursurilor, meditațiilor, relaxărilor, slujbelor, etc. organizate de secte, mișcări spirituale, cercuri yogine etc. Cu trecerea timpului, cursanții selecționați prin teste de fidelitate etc. depind tot mai mult de sugestionar. Depersonalizarea apare când în hipnoză sau autohipnoză, se fixează, în subconștientul adeptului, idei și conduite asupra cărora el nu are un control conștient, pe care el nu le poate stopa, chiar dacă sunt contrazise de alte persoane. Dimpotrivă, în momentul în care i se cere să renunțe la conduitele sugerate de liderul spiritual, intră în hipnoză parțială și atenția sa este blocată de ideile contrare fixate în timpul meditațiilor yoghine.

Liviu FILIMON

Depersonalizare prin subconștientizare

Deoarece liderii spirituali neagă faptul că ei utilizează hipnoza la racolarea și depersonalizarea adeptilor, reproducem, mai jos, din cartea „Ce este hipnoza”, publică de noi în 1996, câteva informații semnificative.

1. În conformitate cu „Legea împrăstierii deosebiriilor individuale” ilustrată de „Curba lui Gauss”, numai 10% din indivizi sunt sugestibili, iar din aceștia, 10% sunt medii foarte buni, care pot fi depersonalizați prin somnambulism hipnotic. Manipularea lor, de către liderii mișcărilor spirituale, radicale, etc. este nelimitată. Pot fi utilizați ca sinucigași, prostituate, cerșetori, înștrăinați față de familie, donatori de bunuri proprii etc.

2. În cursurile practice de hipnoză sunt descrise următoarele probe de apreciere a gradului de sugestibilitate: înțepenirea brațului și a degetelor; aplecarea în față și în spate la sugestia: „Ești atras... !”; halucinații de miros, gust, auz la sugestia: - „Ce miros îți place?... Simți miros de... !”, halucinarea senzațiilor de greutate etc. Lista metodelor de măsurare a sugestibilității nu se încheie aici. Noi cunoaștem sugestibili hipnotizabili după luminozitatea mată a ochilor. Liderii mișcărilor radicale utilizează teste de fidelitate, iar mișcărilor spirituale – cursuri de inițiere, ierarhizate pe mai multe nivele. Membrii selecționați sunt promovați în cercuri superioare după capacitatea de a executa, în somnambulism, fără opoziție. Toate misiunile încredințate. Și provocarea stărilor de autohipnoză sunt semnificative pentru evaluarea sugestibilității. De exemplu, adeptul este antrenat să exerseze intrarea în „relaxare” prin halucinarea senzațiilor de greutate: „ - Picioarele... corpul ..., capul, ... pleoapele îmi sunt grele! Ochii se închid ... Sunt relaxat!”. În realitate pretinsa relaxare este hipnoză. Sugestiile

utilizate de hipnotizator sunt aproape identice: „- Simți o greutate în tot corpul! ..., - Picioarele ..., mâinile ..., capul ..., pleoapele își sunt grele! ...”, „- Ochii se închid! ...”, „- Închide ochii și dormi!...”, „- Ai adormit!...”.

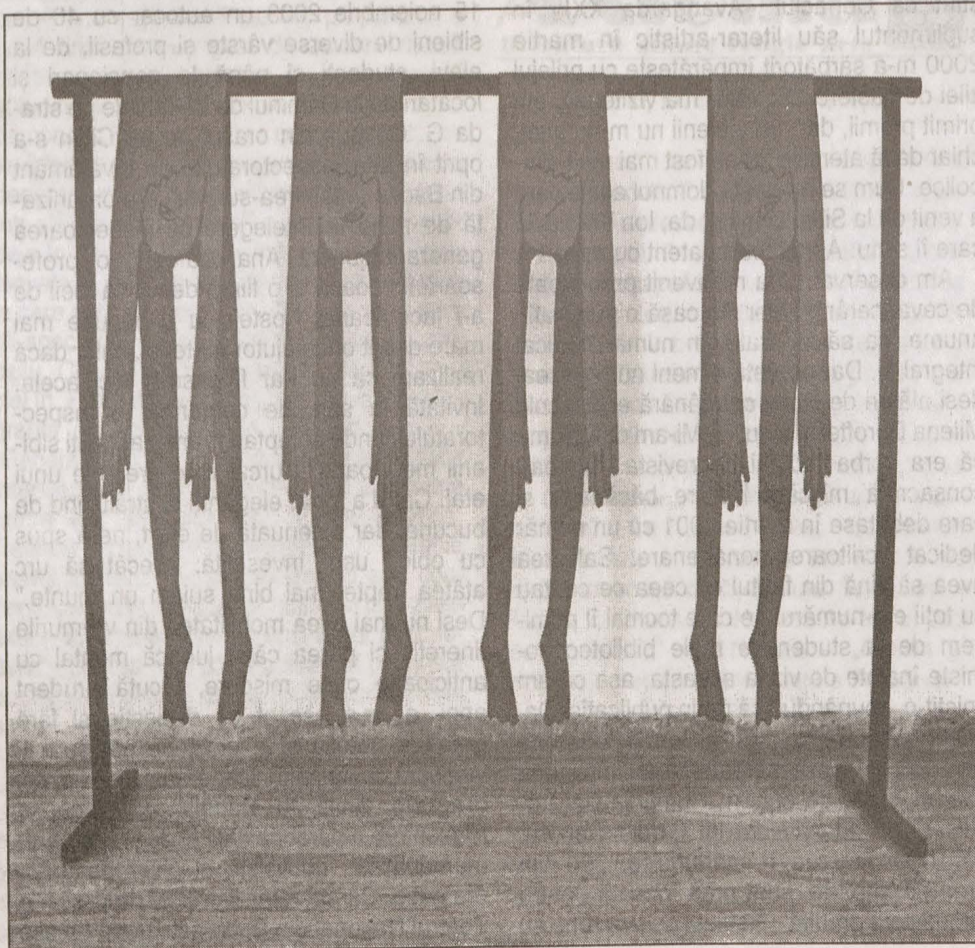
3. În momentul halucinației, subiectul se găsește în stare de hipnoză parțială. El poate să-și controleze conștient activitatea fizică și psihică. Numai zona implicată în percepția mirosului, gustului, ... halucinat este transferată în subconștient.

4. Sugestibilitatea și respectiv ușurința intrării în hipnoză și în somnambulism autohipnotic crește de la o ședință la alta. Se poate ajunge la provocarea hipnozei prin pronunțarea unui singur cuvânt, în prezența hipnotizatorului sau de la distanță, prin telefon.

5. În faza somnambulică a hipnozei, subiectul se depersonalizează atribuindu-și toate însușirile sugerate de hipnotizator. El se consideră că este, sau că poate să facă, ceea ce afirmă hipnotizatorul. De exemplu, dacă somnambulul i se spune că s-a transformat într-un câine, el se va comporta ca atare: imită lătratul și mersul câinelui etc. Noi am sugerat unui subiect că este copil la vârsta când învață să scrie. L-am invitat apoi să stea pe un scaun, să i-a tocul și să scrie tema. A scris apăsător, trasând bastonașe ... ca un elev silitor.

6. Unele sugestii, care contrazic personalitatea conștientă, pot fi respinse de hipnotizați în stare de somnambulism. Totuși prin motivații meșteșugite, rezistența subiectului poate fi stopată.

Pentru a dovedi motivației în eliminarea opoziției, noi am cerut somnambulului să ne vorbească despre un eveniment ținut ascuns în stare conștientă, dar nu am obținut rezultat decât atunci când i-am sugerat o motivație adecvată: „- Tu știi că eu sunt fratele tău. Nu-ți fie teamă! Spune-mi... !”.

După părerea noastră, orice opoziție din partea adeptului depersonalizat, poate fi stopată: când voința lui este subordonată total „Liderului Spiritual” – divinizat pentru calitățile sale „supranaturale” și predestinările „mesianice”; dar și din teama de represalii.

7. Și procesele memoriei sunt influențate prin tehnicile de depersonalizare. Tot pe baza experimentelor organizate în perioada când lucram ca psiholog la secția de psihiatrie a Policlinicii de Stat, am dovedit că ideile negative subconștientizate blochează memoria. Primul experiment a constatat din hipnotizarea unui subiect și pronunțarea repetată a sugestiilor: „Nu știi numele profesorului de istorie” sau „Nu știi pe ce stradă locuiești”. La trezirea din hipnoză, când subiectul era întrebat: - „Cum se numește profesorul de istorie?”, el răspundea spontan: „Nu știu cum se numește...”, sau - „Nu știu pe ce stradă...”. Dacă în loc de întrebarea a cărui răspuns a fost fixat în subconștient subiectul era angajat să efectueze activități ce ocoleau reactualizarea sugestiei memorate în somnambulism, memoria conștientă nu era afectată. De exemplu, dacă era pus să deseneze casa părintească și să scrie dedesubt adresa, sau să scrie lista cu numele profesorilor... răspunsurile erau corecte. (Experiment publicat în „Revista de pedagogie”).

În concluzie, depersonalizarea prin hipnoză și autohipnoză poate cauza tulburări neuropsihice grave legate de schimbarea ritmului activității neuronilor din subconștient care, în condiții normale, lucrează numai în timpul somnului cu vise.

Totodată este anormală, și deci dăunătoare, activitatea paralelă a conștientului și subconștientului în timpul stării de veghe. În adevăr, incapacitatea depersonalizatului de a diferenția halucinațiile de percepții, anulează independența și diminuează răspunderea. Cu alte cuvinte, în actele voluntare conștiente, analiza rațională a motivelor și luarea hotărârii sunt viciate de implicarea sugestiilor halucinate. Subiectul crede că motivele pe baza cărora acționează sunt conforme ideilor și convingerilor sale. În realitate, ele au fost fixate în subconștient de sugestionator, ceea ce echivalează cu pierderea libertății.

În acest sens sunt îndreptățite criticile aduse autorității pentru ușurința cu care au eliberat autorizații de funcționare mișcărilor, sectelor etc. care utilizează sugestia hipnotică în scopul racolării și „spiritualizării” persoanelor sugestibile. Intră aici în discuție și probarea profilului moral al liderului și specializarea sa în medicină și psihologie.

Trebuie avut în vedere că, în toate formele de somnambulism, individul nu acționează liber. Somnambulul oniric execută diferite activități dictate de vise, somnambulul alcoolic se comportă așa cum a fost programat în stările de beție anterioare, schizofrenul repetă conduite blocate în inconștient, adeptul execută halucinat ordinele liderului. Rezultă că la judecarea delictelor comise de subconștientizați (în stare de somnambulism), trebuie să se ia în considerație absența parțială sau chiar totală a conștientului și creșterea răspunderii penale a persoanelor care au contribuit la depersonalizarea lor.